Hierbij ontvangt u het julinummer van de digitale nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden. In deze nieuwsbrief onder andere de agenda voor de maanden juli, augustus en september, een van de interviews van de Stem van Leiden, de foto's die deze maand op de Leidse historische kalender te zien zijn, aandacht voor een van de vele geveltekens die Leiden rijk is en een mooie afbeelding uit de Beeldbank.
Kijk voor meer informatie over de Historische Vereniging Oud Leiden en haar activiteiten op www.oudleiden.nl.

HISTORISCHE
VERENIGING OUD LEIDEN

Nieuwsbrief van de Historische Vereniging Oud Leiden
Juli 2019

Ontvangt u deze nieuwsbrief en bent u nog geen lid van de Historische Vereniging Oud Leiden? Vanaf 20 euro per jaar geniet u van de vele voordelen die het lidmaatschap u biedt en steunt u ons in ons streven om de kennis van de geschiedenis van Leiden en omstreken te bevorderen en het Leidse culturele erfgoed te beschermen.
Meer informatie over het lidmaatschap vindt u hier.

Agenda juli/augustus/september

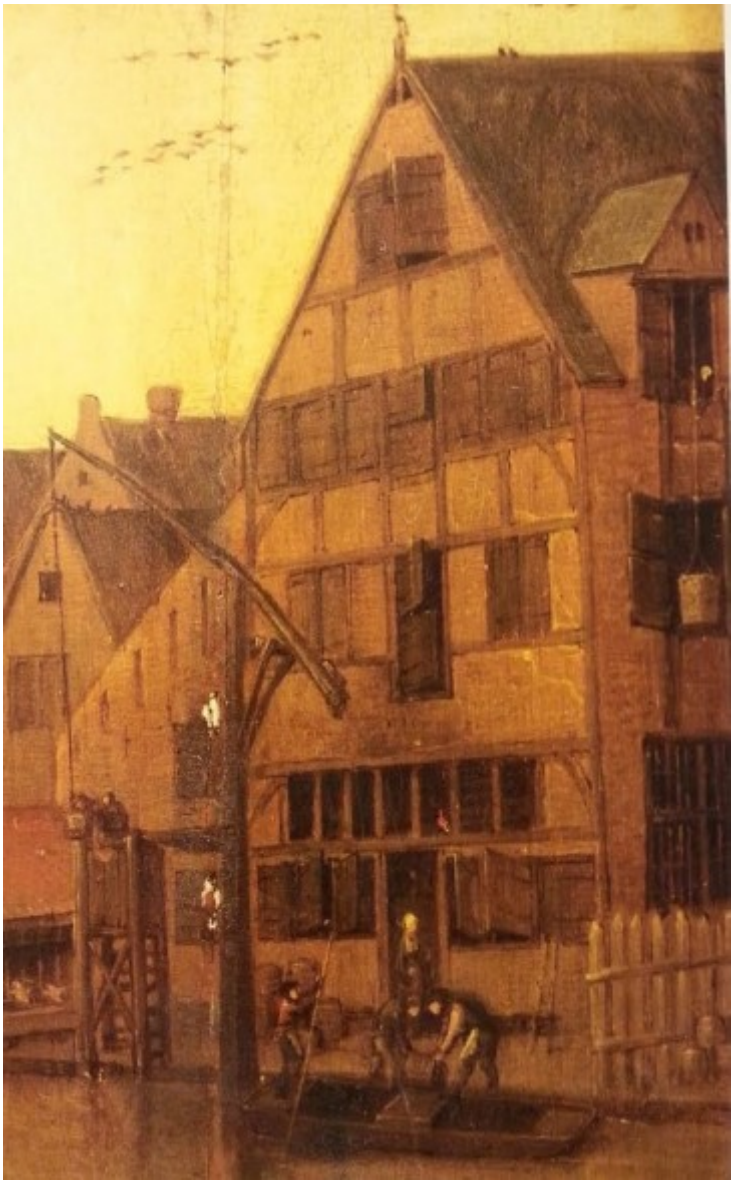

De brouwerij van Dirck Ottensz aan de Nieuwe Rijn
Dirk van Ecksalon 'Leidse bierhistorie'
https://bierhistorieleiden.nl

Vrijdag 23 augustus 2019
Middeleeuwse tuinen en geneeskrachtige kruiden, 2 rondleidingen in het Rijksmuseum van Oudheden en de Hortus Botanicus, door Volksuniversiteit Leiderdorp.
Toegang: € 17,50 (excl. entree RMO en Hortus)
Informatie

Woensdag 28 augustus 2019
Rembrandt en de Gouden Eeuw, verdiepend museumbezoek met lezing en rondleiding
Plaats: Museum De Lakenhal, Oude Singel 32
Toegang: € 17,50 (excl. entree tot het museum)
Informatie

Donderdag 29 augustus 2019
Rondvaart ‘Geschiedenis van Leiderdorp’
Start: Oude Rijn ter hoogte van De Hollandsche Tuyn
Toegang: € 29,-
Informatie

Vrijdag 30 augustus 2019
De menselijke schaal van Leiden
Wandeling door Leiden, koffie/thee, film ‘Cobblestone stories’
Start: hoofdingang Hooglandse kerk
Toegang: € 35,-
Informatie

Zondag 8 september 2019
Dirk van Ecksalon, 'Leidse bierhistorie'
Plaats: Diaconaal Centrum De Bakkerij, Oude Rijn 44c
Toegang: gratis, aanmelden verplicht op hvolsalon@gmail.com
Informatie

Vrijdag 13 september 2019
Lezing Peter van der Geer over Ramses Shaffy's kleurrijke Leidse jaren, bij opening Open Monumentendagen
Plaats: Rijksmuseum van Oudheden
Tijd: 20.00 uur

Zaterdag 14 en zondag 15 september 2019
Open Monumentendagen 'Plekken van Plezier'
De informatiestand van de HVOL staat zoals altijd in de hal van het stadhuis aan de Breestraat.
Informatie

Van 3 maart tot 16 november 2019
Tentoonstelling, Nieuw licht op Leithon, Leiderdorp in de vroege middeleeuwen.
Plaats: Leiderdorps Museum, Van Diepeningenlaan 110, Leiderdorp.
Informatie

Van 30 november 2018 tot 1 september 2019
Tentoonstelling, Herman Boerhaave en de Gouden Eeuw van de wetenschap.
Plaats: Rijksmuseum Boerhaave, Lange Sint Agnietenstraat 10.
Informatie

Rijnlandse Geschiedenis
Stichting Historische Publicaties Holland-Rijnland

Kijk op www.rijnlandgeschiedenis.nl voor een overzicht van activiteiten en publicaties op het gebied van de geschiedenis van onze regio.

De Stem van Leiden
Verroest, daar staat een bekende!

Mevrouw Lena Adriana Peet-Hortensius werd op 29 juni 1924 geboren in Katwijk aan den Rijn als oudste van vier kinderen in een prettig, stabiel gezin.
(...) Dankzij de ‘echte’ bevrijdingsfeesten in 1945 leerde mevrouw Peet haar man kennen, bij het dansen rond de muziektent. Alle feesten in de omringende dorpen werden afgelopen, letterlijk, want fietsen waren er niet meer. Op een feest in Rijnsburg, waar ze met het hele gezin naartoe gingen, zag mevrouw Peet plotseling: “Verroest, daar staat een bekende!” Dat was hem, Coendert Peet! Liefde op het eerste gezicht, van beide kanten. Hij was, net als mevrouw Peet, van hervormden huize, werd goedgekeurd door de familie en na drie jaar konden ze trouwen doordat Coenderts voortvarende moeder twee leegstaande kamers vond boven een bakkerij. Toen na een paar jaar de woning te krap werd met twee kinderen erbij, konden ze een nieuwbouwhuis krijgen in Valkenburg. Daar woonden ze tot een meneer aanbelde met de vraag of ze voor een huizenruil voelden. De man werkte in Valkenburg en woonde in Leiden. De heer Peet fietste juist dagelijks andersom, door weer en wind naar Leiden voor zijn baan bij de Technische Dienst van de PTT. Zo kwamen ze eind januari 1951 te wonen in de Roemer Visscherstraat in de Lage Mors en werden ze Leidenaars. Het kindertal groeide aan tot zeven.

Lees meer

Afbeelding: De Roemer Visscherstraat in de Lage Mors (foto: J.W.C. Postel).

Cadeaulidmaatschap

Maak iemand voor een jaar lid van onze vereniging. Het nieuwe lid kan na dat jaar beslissen of hij/zij het lidmaatschap zelf wil voortzetten.

Prijs: 20 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

Een afbeelding uit de Beeldbank:
Rembrandt en het Leidsch Dagblad

Op deze foto, die Beeldbankvrijwilliger Hans van Ulden in juni 1981 maakte, zien we het voormalige gebouw van het Leidsch Dagblad aan de Witte Singel. Tegenwoordig is hier het Kantongerecht gevestigd. Rechts voor op de foto kijken we tegen de achterkant van het borstbeeld van Rembrandt van Rijn aan. De Leidse schilder, van wie dit jaar het 350ste sterfjaar wordt herdacht, werd op 15 juli 1606 geboren in de Weddesteeg.

Voor meer afbeeldingen uit de Beeldbank, klik hier.

Gevelteken van de maand
Tandem bona causa triumphat, Langebrug 83

Deze tuitgevel dateert uit de eerste helft van de 17de eeuw. De onderpui werd in 1952 gewijzigd. In de borstwering van de eerste verdieping bevindt zich een gevelsteen met inschrift:

TANDEM BONA
CAUSA TRIUMPHAT
(Uiteindelijk zegeviert de goede zaak)

Historische kalender 2019 - juli
Stille Rijn en Stille Mare, ca. 1980

Een kijkje op het waterplein van Leiden. Op de linkerfoto de Lattabrug, die op 4 mei 1979 in gebruik werd genomen. Het was de bedoeling dat deze noodbrug vijf weken zou blijven liggen, maar dat werd uiteindelijk negen jaar.

Op 3 juni 1988 werd de Lattabrug vervangen door de stalen Waaghoofdbrug. En deze maakte in 2016 op zijn beurt weer plaats voor de huidige Catharinabrug, een prijswinnende betonconstructie.

YouTube: Document ontdekt over Rembrandts studietijd

In het kader van het Rembrandtjaar:
In het archief van de Universiteit Leiden is een tot nu toe onbekend document gevonden over de studietijd van Rembrandt in Leiden. Het document dat wordt bewaard in de Universiteitsbibliotheek toont aan dat Rembrandt langer student was aan de Leidse universiteit dan altijd is aangenomen.

Erfgoed Leiden Vondst van de Week
Uitverkoop bij De Faam

Een prachtige poster van kledingwinkel De Faam aan de Vismarkt. Naast het gebouw zijn twee brandweermannen aan het blussen. Zij verwijzen naar de stadhuisbrand van 1929. Bij die brand

De Faam was het bedrijf van de familie Schlatmann. Gustav Schlatmann nam in 1878 een manufacturenwinkel op Vismarkt 9 over. Met de uitbreidingen van de winkel op nummers 10 en later

raakten de winkels zwaar beschadigd. De poster kondigt dan ook een uitverkoop aan.

De poster is duidelijk geïnspireerd op een bekende foto van de Leidse stadhuisbrand. Daarop houden twee brandweermannen met ijspegels in hun snorren een brandslang vast. De brand brak uit in de nacht van 11 op 12 februari en moest geblust worden bij een temperatuur van zeker – 15 graden. De resten van het stadhuis veranderde door het bluswerk in een ijspaleis.

Afbeelding: Poster van kledingzaak De Faam uit 1929 (collectie: Erfgoed Leiden en Omstreken).

16 en 17 drukten de Schlatmanns hun stempel op de Vismarkt.
Op de poster staan ook de twee winkelpanden van De Faam: Vismarkt 9-10 (dameskleding) en Vismarkt 16-17 (heren- en kinderkleding). Vismarkt 9 breidde in 1892 uit met het naastgelegen pand Vismarkt 10 dat werd verbouwd naar een ontwerp van de bekende architect H.J. Jesse.

Lees meer

Afbeelding: Deel van de Vismarkt na het blussen van het stadhuis in 1929. Rechts van het stadhuispoortje bevindt zich de winkel van De Faam, Vismarkt 9-10 (foto: W. Kret).

Prikbord: activiteiten in en om de stad

Op 31 augustus vindt een unieke stadswandeling plaats langs de voetstappen van Ramses Shaffy's Leidse jaren. Onder leiding van auteur Peter van der Geer van het boekje *Ramses Shaffy en zijn Leidse jaren*, begint de wandeling om 14.00 in het Terweepark. Koffie/thee en een glas in Cafe In de Oude Marenpoort inbegrepen.

Informatie en aanmelden

Boek over de beginjaren van de SP

Op zaterdag 8 juni werd het boek ‘In Leiden moet het anders. Geschiedenis van een SP-afdeling, 1970-1982’ van historicus Bart van der Steen gepresenteerd. Het boek bevat het verhaal over de geschiedenis van de Leidse SP tussen 1970 en 1982. Het eerste exemplaar werd overhandigd aan Jan Marijnissen, voormalig fractievoorzitter van de SP in de Tweede Kamer.

Bart van der Steen reconstrueert in dit boek alle grote acties en campagnes van de Leidse SP-afdeling in de jaren zeventig en plaatst ze in een bredere context. Hij laat zien hoe de partij zich ontwikkelde, wat het betekende om lid te zijn van de SP en hoe lokale Leidse acties zelfs invloed hadden op het landelijke beleid. De geschiedenis van de Leidse SP maakt duidelijk hoe belangrijk de

afdelingen waren voor de doorbraak van de partij.

Zie ook het filmpje over het boek op https://www.youtube.com/watch?v=PAa_5Szf3ng&feature=youtu.be.

Verkrijgbaar via de HVOL

De onderstaande artikelen zijn verkrijgbaar bij de HVOL. Belangstelling? Stuur een mail naar **promotie@oudleiden.nl** en wij zetten het voor u klaar.

Ramses Shaffy en zijn Leidse jaren

Bij de onthulling van het Leidse monument voor Ramses Shaffy en zijn pleegouders is het boekje *Ramses Shaffy en zijn Leidse jaren* van Peter van der Geer verschenen. Het boekje bevat 25 kleurrijke verhalen langs de plekken van zijn jeugd, inclusief twee wandelroutes.

Winkelprijs: 9,95 euro. HVOL-ledenprijs: 7,50 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

Leids Jaarboekje

Oude nummers van het bekende jaarboekje. Niet alle jaargangen zijn voorradig, maar onze voorraad wordt regelmatig aangevuld. Voor meer informatie en bestellingen: promotie@oudleiden.nl.

Prijs: 1 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

Historische Canon van Leiden

Leiden heeft een rijke geschiedenis. De Historische Canon van Leiden doet in kort bestek de hoofdlijnen van de geschiedenis van Leiden en de hoogte- en dieptepunten daarin, uit de doeken. Het is basiskennis over de stad die iedere bewoner en bezoeker van Leiden eigenlijk zou moeten (willen) hebben.
Het boek is zowel in een Nederlandstalige als in een Engelstalige versie beschikbaar, ideaal voor uw

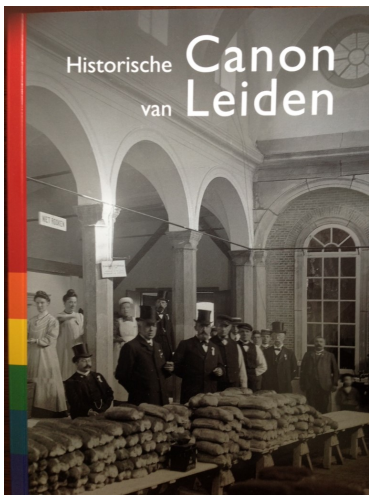

buitenlandse familieleden en vrienden!

Winkelprijs: 15,00 euro. HVOL-ledenprijs: 12,50 euro.
Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

R. van Maanen (red.), Leiden, Geschiedenis van een Hollandse Stad (4 delen)

Aan het begin van de twintigste eeuw beschreef de Leidse hoogleraar P.J. Blok in vier delen de geschiedenis van Leiden. Een eeuw later werpen nieuwe kennis en inzichten, moderne onderzoekstechnieken en eigentijdse vragen een nieuw licht op de Leidse geschiedenis. Deze wordt beschreven in het vierdelige werk Leiden. De geschiedenis van een Hollandse stad.

Een team van redacteuren en auteurs heeft een wetenschappelijk verantwoord werk tot stand gebracht, geschreven voor een in de Leidse geschiedenis geïnteresseerd publiek.

Winkelprijs: 180 euro, HVOL-ledenprijs: 100 euro.
Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Karel Bostoen, Jan van Houts nalatenschap

Wat wilde stadssecretaris Jan van Hout (1542-1609) dat er na zijn dood met zijn geld en goederen gebeurde? En wat lag en stond er allemaal in zijn huis aan de Nonnensteeg toen hij overleed? De uitgave *Jan van Houts nalatenschap* maakt geeft hierop antwoord. Een heldere inleiding, foto's van het document, een diplomatische transcriptie en een hertaling zorgen ervoor dat Van Houts laatste wil en de

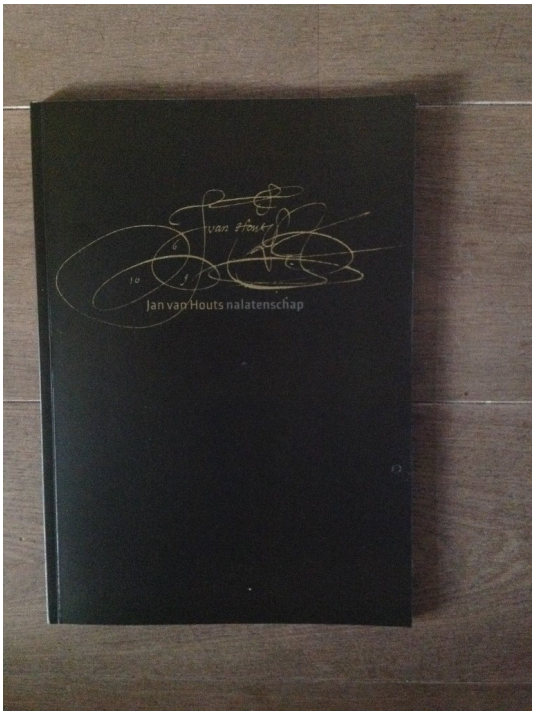

inventaris van zijn boedel nu voor iedereen toegankelijk zijn.

Prijs: 2,50 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

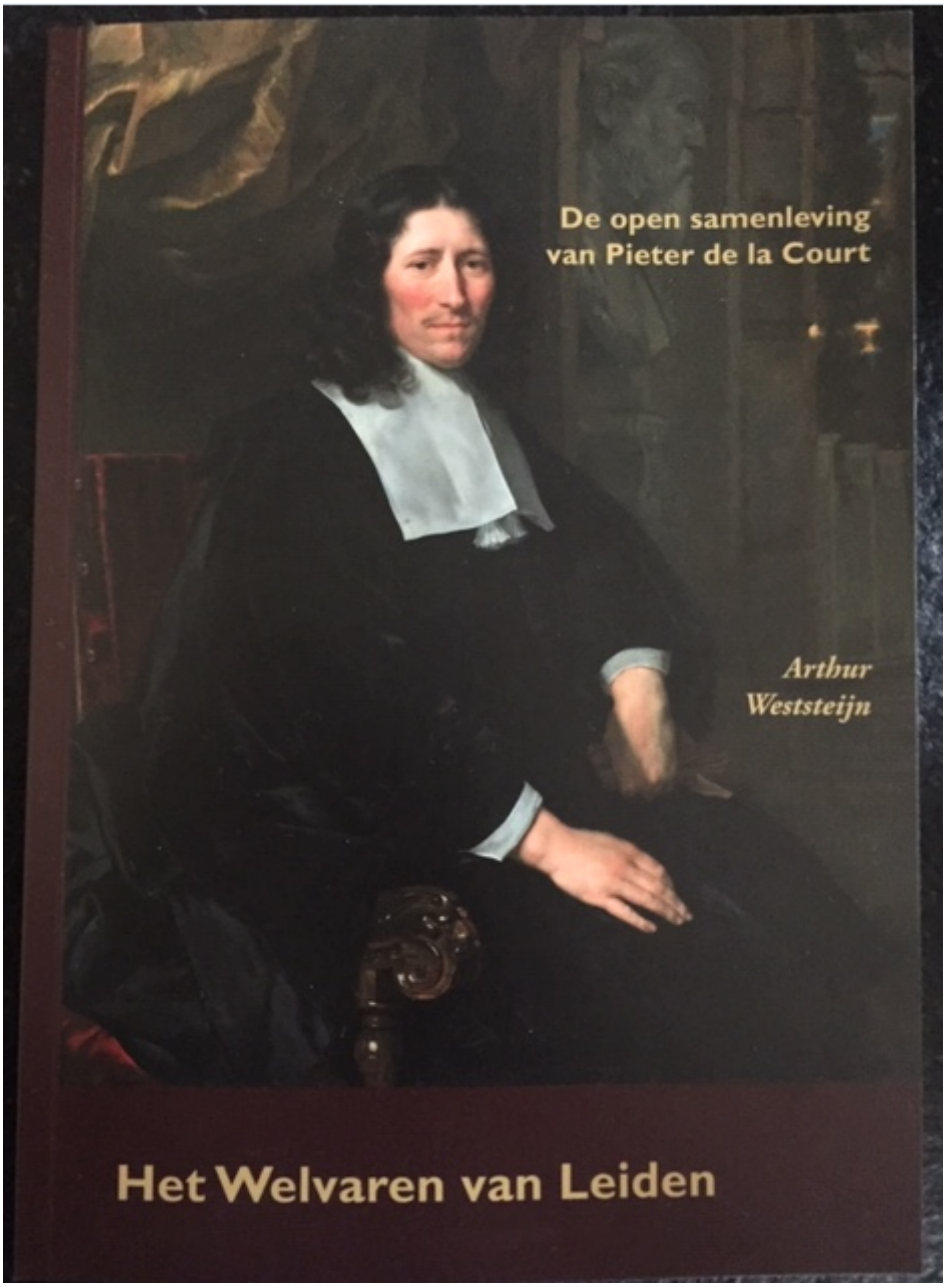

Arthur Weststeijn, Het Welvaren van Leiden, De open samenleving van Pieter de la Court

Pieter de la Court, geboren in Leiden als zoon van Vlaamse migranten, was een van de belangrijkste schrijvers over politiek en economie tijdens de Nederlandse Gouden Eeuw. Al tijdens zijn studie aan de Leidse universiteit begon hij een eigen bedrijf in de lakenhandel, waarmee hij uitgroeide tot een van de succesvolste ondernemers van zijn tijd. Maar hij was ook een vrijdenker die geen blad voor de mond nam en vol overgave pleitte voor religieuze tolerantie, immigratie, vrijhandel en democratisering. Pieter de la Court was een tot de verbeelding sprekende Leidenaar met opvattingen die nog altijd actueel zijn.
Het Welvaren van Leiden brengt Pieter de la Court vierhonderd jaar na zijn geboorte weer tot leven en markeert zijn relevantie voor het hier en nu. Door actuele uitdagingen in historisch perspectief te plaatsen biedt dit boekje, gebaseerd op de Pieter de la Courtlezing van 2018, inspiratie om ook in onze onvoorspelbare wereld pal te blijven staan voor de open samenleving die Pieter de la Court verdedigde.

Prijs: 2,50 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

A.D. van Berge Henegouwen en J.A. van Doorn-Beersma (ed.),
Oorlogsdagboek van Han de Wilde 1940-1945

In 2015 verscheen een uniek boek over de bezettingsperiode in Leiden, het oorlogsdagboek van Han de Wilde. De Wilde was eigenaar van een manufacturen- en beddenzaak in de Breestraat, maar misschien bekender nog wel als bestuurslid van de 3 October Vereeniging. De Wilde schreef zijn dagboek in 12 schoolschriften, die worden bewaard bij Erfgoed Leiden e.o. Het boek geeft een goed beeld van het verloop van de oorlogshandelingen en het dagelijks leven van de Leidenaren onder nazistisch regime.

Prijs: 15 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

Alphons Siebelt, Gids voor Leiden in de Tweede Wereldoorlog

Deze gids bevat ongeveer 650 adressen van woonhuizen en andere gebouwen in Leiden en Oegstgeest met een toelichting over de

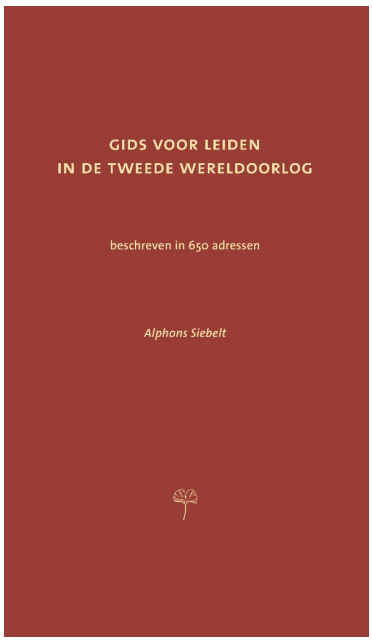

bijbehorende gebeurtenissen in oorlogstijd.De toegevoegde informatie is bijzonder gevariëerd, zodat een goed beeld ontstaat van de gevolgen van de oorlog voor de stad en zijn bewoners op verschillende gebieden. Ook worden alle oorlogsmonumenten vermeld.

Prijs: 10 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

Har Meijer, Het raadsel van de geheimzinnige ziekte

Wanneer in 1832 een onbekende ziekte Leiden binnenvalt, weet stadsgeneesheer Jan van Outeren absoluut niet hoe hij zijn doodzieke patiënten beter moet maken. Hij doet een aderlating, geeft pillen en drankjes, maar nets helpt. Zijn zoon Japie en zijn vriendje Isaac spelen een belangrijke rol in de zoektocht naar de oorzaak van de ziekte.
Met een informatieve wandeling door het centrum langs de locaties van het boek.

Winkelprijs: 12,50 euro. HVOL-ledenprijs: 5,00 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

Jaarboek der sociale en economische geschiedenis van Leiden en omstreken

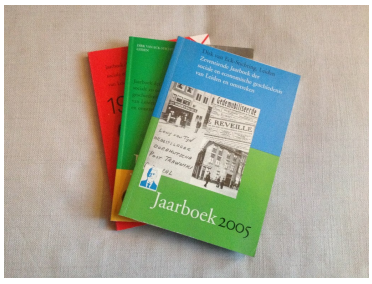

Niet alle jaargangen zijn nog voorradig, voor meer informatie en bestellingen: promotie@oudleiden.nl.

Prijs: 1 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

Rens Heruer, *De Leidse kermis, een zaak van formaat*

De kermis en 3 oktober zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Je hebt geen Leidens Ontzet gevierd zonder op de kermis te zijn geweest. Het boek geeft in woord en beeld de geschiedenis van de Leidse kermis weer.

Winkelprijs: 22,50 euro. HVOL-ledenprijs: 20,00 euro.
Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Kees Walle, Buurthouden 1400-1795

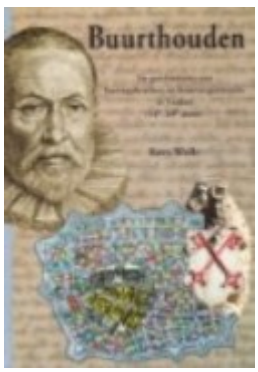

De geschiedenis van de Leidse *gebuurten*, kleinschalige buurtorganisaties die de sociale infrastructuur van de stad vormden. Centraal stonden de burenplichten, waarvan het begraven van de doden de voornaamste was. Geen Leidenaar mocht of kon zich aan die verplichtingen onttrekken.

Prijs: 15 euro.
Bestellen: promotie@oudleiden.nl.

Prentbriefkaarten

Set van 13 verschillende kaarten met afbeeldingen van de Leidse markten.

Prijs 1 euro.
Bestellen: **promotie@oudleiden.nl**.

Bedrijfsleden

De onderstaande bedrijven zijn bedrijfslid van de Historische Vereniging Oud Leiden. Bent u ook een bedrijf met een warm Leids hart en met respect voor de Leidse geschiedenis? Dan is het ondersteunen van de Historische Vereniging Oud Leiden net iets voor u. Neem contact op met promotie@oudleiden.nl en we vertellen u er alles over.

Copyright © 2019 Historische Vereniging Oud Leiden, All rights reserved.

Gegevens wijzigen | afmelden